

Имаме три изти седмици
и поведелия, среда
и четък.

АБОНАМЕНТА Е:
Годишно 150 лв., 1/2 год.
80 лв., 3-месечно 45 лв.

Абонамента плащени на
месец 1-во число от ме-
сеца. — внимаи предлагата

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Вѣстникъ за търговска и индустриална защита и информация.
Редакторъ - издатель: П. Д. Драгулевъ.

Цените за обявите са
За ка. сантиметр 2-50
лв. за годиши, месечни,
неделни 1-50 лв. за едно
публикуване; баланси, ре-
шения, циркуляри и прото-
коли по 1-50 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.

Всяко че се отнася до
вестника се адресира до
"Търгов. Промисленна За-
щита", Варна, "Вестник" 8.

Синове Тони Петровъ - Варна

Телефонъ № 3. **ЖЕЛЪЗАРИЯ** Телефонъ № 8.

Путрели № № 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24.

Шини всички видове.

Обли всички видове.

Четвъртити всички видове.

Чемберлицы всички видове.

Напльци и подковни всички видове.

Ломове 30 ¹/₂, 35 ¹/₂, 38 ¹/₂, 40 ¹/₂.

Галванизирана ламарина № № 12, 14.

Ламарина черна и др. на път.

Затворитѣ и затворницитѣ.

Целта на затвора е да даде удовлетворение на законитѣ и да поправи лицата, които ги нарушават или тежко престъпват — да даде, същевременно, морално възможие на ония, които сж потърпѣвши отъ престъпността на деянията на затворницитѣ.

Единствено съ това се оправдава съществуването на затворния институтъ въ всяка една държава, а че и у насъ: да плаши, да охранява отъ престъпно изтворство и да упражня поправително въздействие върху престъпника. При лошо извратенитѣ прави и при системното насловяване на престъпнитѣ инстинкти въ сегашно врѣме, не само у насъ, обаче, затворитѣ сж изгубили значението на поправителни институти, а сж се преобърнали на такива, които, даже неволнитѣ и случайно влѣзали въ тѣхъ престъпници, следъ едно кжео престояване тамъ излизатъ съ завършени курсове по *престъпността*. Рѣдко, даже случайно лежатъ престъпникъ, намна разкаятъ за извършеното отъ него престъпление, което го е хвърлило въ затвора; съвсѣмъ редко такъвъ излиза поправенъ за живота въ обществото. Напротивъ, на 100 такива 99 тѣ излизатъ съ добре наученъ занаятъ и много по смели и по затъпени въ чувството си за почитеностъ и порядчностъ, отколкото при влизането въ затвора.

Единъ прототипъ особентъ, единъ първообразъ характеренъ, единъ моделъ съвършенъ на затворническата школа бѣше Аз. Стамболийски: отъ селякъ съ просташка култура, той, се изтъщи въ затвора и стана раг excellence хитрецъ държавникъ-престъпникъ. Такива граждани, които вѣзваха въ затвора да поправитъ себе си, но излъзъха съ заткено чувство на почитеностъ и порядчностъ въ живота и съ втъпени и насострени инстинкти и апетити за престъпностъ и за злодейства страшни има много и твърде много — болшинството отъ върлуващитѣ и тѣши година изъ друмищата и горитѣ разбойници, лежали за едно или друго по малко или по-голямо престъпление и пазежали на избѣгали отъ затворитѣ следъ свършването на курса съ успехъ, сж такива.

Не поправителни, а растителни институти сж затворитѣ, вѣчъ дваждъ и триждъ повторихме. Безсъмнение, за да има полза отъ наказанието „затворъ“ за общественния редъ, за гражданското добро

и за пѣтереба на страната, пакосна се на тоя институтъ да се даде характеръ поправително-възпитателенъ, за да пуца на обществото не по-амн престъпници, не престъпници, съ закаленъ фанитивитъ и съвършенство, такъвъ, какъвто бѣше Стамболийски и какъвто сж тѣши, що съ оржже наладатъ въ селата на мирното население, да го обиритѣ и на пѣтницитѣ по горитѣ и друмищата да ги избиватъ, а граждани поправени въ живота си, равкавни за мивалитѣ си ототжления отъ законитѣ и готови да служатъ на обществото честно и почитенно съ всичкитѣ добродетели на лоялни и коректни вѣдѣнията си граждани.

Въ послѣдната ни обиколка, намъ се удаде случай да посетимъ нѣкои отъ затворитѣ, съ цѣлъ да проучимъ работницитѣ на затворницитѣ, отъ които нѣкои занаятчи твърде много ни се ошмакаха и да разберемъ какво правствено-въздействие, какво поправително влияние надъ затворницитѣ сж оказали тия работници.

Още преди да направимъ тия посещения ние не се съмнявахме, че оказаното въздействие е твърде благотворно за мнозинството отъ тия, на които е било присърдце да се заловятъ съ упражнението на занаята си, какъвто сж знаели преди влизането имъ въ затвора, или сж изучили, следъ постъпването имъ въ затвора, за убиване мъчението отъ лишаването отъ свобода.

При все туй директоритѣ и надзирателитѣ ни увѣриха, че болшинството отъ затворницитѣ, работници въ работницитѣ имъ (цѣлъ денъ отстранени отъ разваращащето влияние, което упражняватъ нѣкои отъ непоправимитѣ затворници — комарджии, размирници и по природа злоправни субетки) само за една формалностъ — за изтъгнеността на присѣдката, по право казано — стоятъ въ затворитѣ, а цѣкои (неосветените по-остановените на присѣдитѣ) мъкнатъ и окови само за права Бога. Иначе тѣ сж напълно поправени и безъ всякава цѣлъ си губятъ врѣмето въ затворитѣ; а трѣбвало би да се въвърнатъ въ обществото, дето ще бждатъ много полезни, защото се научиха да ценятъ законитѣ и да намѣрватъ дѣлата си и постъпкитѣ си.

„Има много отъ работницитѣ въ работницитѣ отлични майстори; има и такива, които се отличаватъ съ особеното си трудолюбие и съ го-

лѣмата се честеливостъ, които отдѣлятъ голяма частъ отъ печалбитѣ си и редовно поддържатъ съ пари чекидитѣ си“, ни казаха директоритѣ.

Това показва, че срамътъ и страхътъ върнатъ наредъ съ трудътъ; че срамътъ отъ лошевитѣ дѣла и страхътъ отъ силата на законитѣ дѣйствуватъ поправително за субекта, благотворно влияятъ на неговата душа, когато той не бжде изолиранъ отъ цѣрницата въ него мисълъ: да е отъ и за обществото — да се смѣта не оставенъ и предоставенъ самъ на себе си; да е увѣренъ, че не е откъснатъ отъ идеалитѣ си и отъ ония, съ които по чувства и по раса, по кръвъ и родъ е свързанъ и дѣженъ е за тѣхъ да мисли, да се грижи, дори. Че срамътъ и страхътъ отъ обществото и отъ законитѣ иматъ силното свое благотворно влияние върху субекта само тогава, когато не се убива вѣрата у него, че той е същество човѣшко и не се оцелява надеждата му, че като същество човѣшко той сега пакъ живѣе и ще-живѣе-ва и съ-обществото само съ човѣшкитѣ добродетели — не като отхвърленъ, не като презрянъ, не като непотребенъ, а съ моралнитѣ качества на трудолюбивъ и достоенъ за средата си гражданинъ.

Това подоказва и нѣщо друго: че затвора и като мъчилище за тия, които сж престъпници законитѣ, и като формално поправителни за престъпницитѣ институти, могатъ да бждатъ носители на светлината, могатъ да бждатъ възпитателно-просветни мѣста за ония, които, радвайки се на свободитѣ си, съзнателно или неосъзнателно сж плащали данъ на порочността на живота и кжпани сж мечтитѣ и похотитѣ си въ престъпността, могатъ да бждатъ места и капища не на шегата за придобиване култура.

И църквата ни, и нашата и всемирната история могатъ да посочатъ на имена, които следъ разкалянето си и откачането си отъ порочния животъ, сж престанали да мислятъ, че престъпността е подвигъ достоенъ за човѣка, и сж замислили за себе си, за ближнитѣ си и за душата си, много такива сж тронисани за велики човѣци на добродѣтелта и даже на тронуетѣ на светни.

Мигеръ методитѣ на съвременната наука и на днешната напреднала просвета не сж въ състояние да направятъ тия откровения предъ престъпника, да надхалатъ душата му съ вѣра и упование на себе си, да отклонятъ престъпника отъ влѣтѣ му на-

Сапуни за пране

„ПѢТЕЛЪ“
„СЪРЦЪ“

и други.

Сапунъ за лице

„ПАЛМА“

Подобрено производство и най-добри качества предлага на едро фабриката за химически произведения гара Косгинбродъ.

ГУМИ ЗА ОБУЩА „ПАЛМА“

Първа Българска Бъкърена Фабрика

за разни ибди, месингови, алюминумни и лѣярни издѣлия

ЯНКО Л. ЗАНТОЛУЛОВЪ, ВАРНА.

Prémier Fabrique Bulgare des Fonderie
EN CUIVRE ALUMINIUM ET LAITON
JEAN L. ZANTOLOFF, VARNA.

За телеграма: Зантолуловъ.

Pour télégrammes: Zantoloff.

Телефонъ № 339.

НАГРАДЕНЪ:

съ почетенъ дипломъ и олатенъ медалъ отъ Одеската изложба 1911 г.

ФАБРИНАТА паработна най-нови фасони: френски, български и турски сждове отъ мѣдни месингови, алюминумни и желязни издѣлия.

ИЗЛИВА; най-модерни прирѣчени специалности за църкви, малки камбани и хавани.

Изработватъ се: най-хубави мѣлиници (жерки) за кафе гаран-тирани до 15 години, безъ да отиватъ на поправка.

Фабриката излива: всички видове дръжки отъ бакъръ, пиринчъ и чугунъ и продава на едро (ангро) съ много износни цѣни.

ИЗРАБОТВА: най-поволенамѣрния пропой, колици (капнакъ), който се употребява безъ литро и безъ никакви цемонии на 3 вида: 1-во съединяване бакъръ; 2-ро месингъ и 3-то факсонъ.

